

PROGRAMACIÓN 2º DE PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE OUTEIRO DAS PENAS

CURSO 2019/2020

ÍNDICE:

- 1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN**
- 2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE**
- 3. RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS**
- 4. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS POR CURSO**
- 5. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE : TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, PROCEDEMENTOS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN**
- 6. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DAS MATERIAS**
- 7. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS**
- 8. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO**
- 9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE**
- 10. DISEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS**
- 11. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE**

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES**13. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA****1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACION**

Esta Programación está dirixida a un grupo de 25 alumnos/as do segundo nivel, na etapa de Educación Primaria, que se desenvolve no curso 2019/2020.

A súa fundamentación legal baséase na seguinte normativa:

- **Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro**, para a mellora da calidade educativa, que modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.
Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, polo que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.
- **Orden ECD/686/2014, de 23 de abril**, pola que se establece el currículo de la Educación Primaria para el ámbito de gestión del Ministerio de Educación, Cultura y deporte y se regula su implantación, así como la evaluación y determinados aspectos organizativos de la etapa.
- **Decreto 105/2014, do 4 de setembro**, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Orde do 9 de xuño de 2016** pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria.

O grupo de 2º de E. P. conta con 10 nenas e 15 nenos. É un grupo que evolucionou moito ao longo do primeiro nivel, especialmente a nivel social. A situación de constante conflito impedía un desenvolvemento axeitado da aprendizaxe. Mais, ao longo de 1º, os grupos de amizade souberon xestionar mellor os conflitos e crear un mellor ambiente de traballo e de xogo, dando moito uso á asemblea e ao recuncho da paz como dinámicas integradas totalmente no día a día da aula. O obxectivo neste curso é afianzar a cohesión do grupo-aula.

A nivel atención, tamén se observou unha melloría notable, xa que son capaces de percibir mellor unha explicación dunha determinada tarefa nun tempo concreto. Aínda así, é necesario continuar facendo fincapé neste punto, xa que en función da sesión poden amosar mais ou menos interese ou atención. O uso da asemblea para a explicación de determinados conceptos resultou ser moi existosa.

A nivel académico, o avance foi moi diversificado. En xeral, cadaquén evolucionou dende o seu particular punto de partida e en función do ritmo. Neste punto é importante destacar que o grupo adquiriu un interese moi notable na lectura e na escritura, sentíndose libre a facer, crear e errar. Todos podemos aprender de todos, independentemente do nivel madurativo en que esteamos, respectando a evolución de cada neno ou nena. No que atinxe a este apartado, continuaremos afianzando a lectoescritura ao longo deste nivel. Tamén é necesario deixar constancia que a evolución na adquisición de coñecementos e aprendizaxes foi insuficiente en moitos casos, dados os escasos apoios prestados a un grupo tan numeroso.

No que se refire aos casos con dificultades, sería necesario contar con maior apoio na aula.

No curso pasado contamos co apoio da especialista en Audición e Linguaxe para o reforzo na lectoescritura (dúas sesións), así como con mestra de dispoñibilidade horaria (dúas sesións). No que respecta aos apoios, esperamos seguir contando con este reforzo.

A lingua materna do grupo é o castelán. Por este motivo, será necesario primar o uso vehicular da lingua galega, a fin de conseguir o nivel competencial axeitado. Neste curso, promoveremos o uso activo da lingua galega, xa que en moitas ocasións aínda que saben, non teñen a suficiente confianza para empregala oralmente.

1. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Con esta programación búscase desenvolver as competencias clave a través da integración nas diversas tarefas integradas:

- **Comunicación lingüística (CCL)** desenvolvida sobre todo na Área de Lingua Castela, Lingua Galega e Lingua Inglesa. As tarefas nas que se traballará esta competencia serán aquelas que teñan que ver tanto coa expresión oral como coa expresión escrita. A expresión oral se integrará en dinámicas realizadas na asemblea. E as de expresión escrita serán aquelas que teñan que ver coa creación de textos: contos, historias inventadas,

poemas, cartas, invitacións, intercambio de menxaxes entre compañeiros, etc. E por suposto, todas aquelas actividades que teñan que ver co proxecto de centro OS DEPORTES.

■ **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).** A Área de Matemáticas estará presente a través da realización de actividades manipulativas, tanto de libre experimentación, como de xeito guiado; con elementos como: material de base dez, caixa de sumar e restar, taboleiro do 100, tangram, regretas, tarxetas numéricas, etc. E nos pequenos proxectos de investigación que realicemos ao longo do curso vinculados a área de Ciencias Naturais.

■ **Competencia dixital (CD).** En todas as áreas a través de tratamento de textos, busca de información, organización da información, uso de apps educativas e actividades interactivas. Empezarase ca utilización de programas de actividades interactivas facilitadas desde a web do centro para ir avanzando cara a aprendizaxe de uso de buscadores de internet e uso de procesadores de texto.

■ **Aprender a aprender (CAA).** En todas as Áreas a través da reflexión sobre o proceso seguido para a aprendizaxe de diferentes contidos: resolución de problemas matemáticos, comprensión e valoración de textos, elaboración de esquemas e mapas mentais. Ademais se incorpora como rutina na aula estruturas de pensamento visible que axudan aos alumnos a reflexionar sobre o seu propio aprendizaxe: Que quero aprender, que sabía, que quero saber. Neste sentido, tamén integramos na aula a libre elección de materiais cos que desenvolver a aprendizaxe de forma autónoma nos distintos espazos da aula, co fin de que sexan conscientes daquelas cousas que lles interesan alimentando a súa curiosidade.

■ **Competencias sociais e cívicas (CSC).** Na área de Ciencias sociais e Valores, así como co traballo por parellas e en equipo con estruturas de traballo cooperativo que lles proporcionen destrezas de cooperar, compartir, organizar, liderar, asumir acordos, xestionar os tempos, etc.

Unha das zonas máis importantes da aula será a asemblea, lugar en que os nenos e nenas falan dos seus intereses, dos seus conflitos, onde se chega a acordos, sendo un lugar que nos fai sentir como un, e parte dun grupo. Por outra banda, este curso creamos a aula de Minimundos, un espazo de xogo libre con material non estruturado e diverso en que os nenos e nenas poderán elaborar ou construír mundos imaxinarios. Este espazo é un lugar que propicia e desenvolve as habilidades sociais, que xera situacións problemáticas que os nenos e nenas deben resolver, e polo tanto lles axuda a medrar.

- **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).** No desenvolvemento das propostas en todas as áreas, búscase desenvolver de forma positiva a valía das súas tomas de decisións. Por iso, será importante respectar as ideas que os nenos e nenas acheguen, poñendo atención nas súas inquedanzas e facilitando todas aquelas cousas que precisen: materiais, tempos, espazos...
- **Conciencia e expresións culturais (CCEC).** Desenvolverase na área de Educación Plástica, así como a través do Proxecto Documental Integrado da Biblioteca escolar e ENDL: **OS DEPORTES.** Tamén se traballará a través das actividades propostas polos diversos equipos do centro vinculadas con festas e actividades culturais. E na propia aula, no espazo de arte, que conta con materiais de uso diario como: témperas, acuarelas, barro, teas, cordas, gomets, cartóns, etc.

1. RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS

Estándares CIENCIAS NATURAIS	C.C.
Bloque 1: Iniciación á actividade científica	
2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCT CSIEE CCL
2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	CAACMCT CSC CSIEE
Bloque 2: O ser humano e saúde	
2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	CMCT CCL CSC
2º-CNB2.1.2 - Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	CMCT
2º-CNB2.1.3 - Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	CMCT CSC CCL
2º-CNB2.2.1 - Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.	CMCT CSC CAA
2º-CNB2.2.2 - Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	CMCT CSC
2º-CNB2.3.1 - Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.	CMCT
Bloque 3: Os seres vivos	
2º-CNB3.1.1 - Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	CMCT CCL
2º-CNB3.1.2 - Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.	CMCT CCL

2º-CNB3.2.1 - Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.	CMCT CCL CSC
Bloque 4: Materia e enerxía	
2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	CMCT CCL CSC
2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	CMCT CSC CSIEE
2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	CMCT CAA CSIEE
2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas	
2º-CNB5.1.1 - Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.	CMCT CSC
2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.	CMCT CSC
2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.	CMCT CSC
2º-CNB5.2.1 - Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.	CMCT CD CCL
2º-CNB5.2.2 - Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	CMCT CD

Estándares CIENCIAS SOCIAIS	C.C.
Bloque 1: Contidos comúns	
2º-CSB1.1.1 - Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	CAA CCL CD CMCT
2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades	CSIEE CAA CSC
2º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA
2º-CSB1.3.1 - Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	CAA
2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.	CCL CMCT CSC

Bloque 2: O mundo que nos rodea	
2º-CSB2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.	CMCT CD CCL
2º-CSB2.1.2 - Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	CSC
2º-CSB2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	CMCT CD CAA
2º-CSB2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	CMCT CSC CCL
2º-CSB2.4.1 - Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	CMCT CCL
2º-CSB2.5.1 - Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.	CMCT
2º-CSB2.5.2 - Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.	CMCT CCL
2º-CSB2.5.3 - Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.	CMCT CSC
2º-CSB2.6.1 - Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativa destes.	CMCT CCL
2º-CSB2.7.1 - Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	CMCT CCL
2º-CSB2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 3: Vivir en sociedade	
2º-CSB3.1.1 - Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.	CSC CCL
2º-CSB3.2.1 - Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	CSC CCL
2º-CSB3.3.1 - Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica	CSC CCL
2º-CSB3.4.1 - Aмосa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.	CSC
2º-CSB3.5.1 - Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,...propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	CSC CCL CCEC
2º-CSB3.6.1 - Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.	CSC CCL
2º-CSB3.7.1 - Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle	CSC CCL

prestan á poboación.	
2º-CSB3.7.2 - Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.	CSC CAA
2º-CSB3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	CSC CCL CAA
2º-CSB3.8.2 - Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	CSC
Bloque 4: As pegadas do tempo	
2º-CSB4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	CCL CMCT
2º-CSB4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.	CMCT CAA
2º-CSB4.3.1 - Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	CMCT CSC
2º-CS4.3.2 - Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	CCL CSC CMCT
2º-CSB4.4.1 - Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	CSC CCEC
2º-CSB4.5.1 - Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	CCL CSC
2º-CSB4.5.2 - Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio	CSC CCEC

Estándares de LINGUA CASTELA	C.C.
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar	
2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	CCL CAA CSC
2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	CCL CAA CSC
2º-LCB1.2.1 - Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	CCL
2º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	CCL
2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra,	CCL CD CAA CSC

das tecnoloxías da información e da comunicación.	CSIEE
2º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	CCL
2º-LCB1.4.2 - Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL
2º-LCB1.5.1 - Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
2º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos.	CCL CAA
2º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL
2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL CD CAA
2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC
2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAACCEC
2º-LCB1.8.1 - Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	CCL
2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.	CCL CAA CSIEE
2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	CCL CAA CSIEE
2º-LCB1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita: ler	
2º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	CCL
2º-LCB2.1.2 - Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	CCL
2º-LCB2.2.1 - Identifica o tema dun texto sinxelo.	CCL CAA
2º-LCB2.2.2 - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA
2º-LCB2.3.1 - Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	CCL CAA

2º-LCB2.3.2 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	CCL CAA
2º-LCB2.3.3 - Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CAA
2º-LCB2.4.1 - Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL
2º-LCB2.4.2 - Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	CCL
2º-LCB2.5.1 - Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	CCL CD CAA
2º-LCB2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
2º-LCB2.7.1 - Diferencia, con axuda, entre información e publicidade.	CCL CAA CSC
2º-LCB2.7.2 - Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	CCL CAA CSC
2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir	
2º-LCB3.1.1 - Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios	CCL CD CAA
2º-LCB3.1.2 - Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	CCL CAA
2º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
2º-LCB3.3.1 - Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	CCL CAA CSIEE
2º-LCB3.4.1 - Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda.	CCL CAA
2º-LCB3.4.2 - Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	CCL CD CAA
2º-LCB3.6.1 - Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	CCL CD CAA
Bloque 4: Coñecemento da lingua	
2º-LCB4.1.1 - Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	CCL
2º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	CCL

2º-LCB4.2.1 - Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	CCL
2º-LCB4.2.2 - Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	CCL
2º-LCB4.2.3 - Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	CCL
2º-LCB4.3.1 - Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	CCL
2º-LCB4.4.1 - Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CCL
2º-LCB4.4.2 - Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL
2º-LCB4.4.3 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL
2º-LCB4.5.1 - Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	CCL CD CAA
2º-LCB4.6.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA
Bloque 5: Educación Literaria	
2º-LCB5.1.1 - Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	CCL CCEC
2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CAA CCEC
2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	CCL CAA
2º-LCB5.3.1 - Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	CCL CCEC
2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC
2º-LCB5.6.1 - Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	CCL

2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC CSC
2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	CCL CSC CCEC

Estándares de LINGUA GALEGA	C.C.
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar	
2º-LGB1.1.1 - Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	CCL CAA
2º-LGB1.1.2 - Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	CCL CSC
2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	CCL CD CAA CSC
2º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	CCL CAA CSC CSEIEE
2º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	CCL CAA
2º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	CCL CSIEE CAA
2º-LGB1.3.4 - Participa no traballo en grupo.	CCL CSIEE CAA
2º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	CCL CSC
2º-LGB1.4.2 - Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC
2º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
2º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	CCL CSC CCEC
2º-LGB1.5.3 - Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL CSC CCEC
2º-LGB1.5.4 - Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	CCL CSC CCEC
2º-LGB1.5.5 - Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.	CCL CSC CCEC

2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
2º-LGB1.6.1 - Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	CCL CAA
2º-LGB1.7.1 - Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	CCL CAA CCEC CSIEE
2º-LGB1.9.1 - Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	CCL CSC
2º-LGB1.9.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	CCL CSC
2º-LGB1.10.1 - Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
Bloque 2: Comunicación escrita: ler	
2º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CSC
2º-LGB2.1.2 - Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	CCL
2º-LGB2.1.3 - Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	CCL CAA CSIEE
2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
2º-LGB2.3.1 - Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	CCL CAA
2º-LGB2.3.2 - Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	CCL
2º-LGB2.3.3 - Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL
2º-LGB2.4.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
2º-LGB2.4.2 - Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	CCL CAA CSC
2º-LGB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CAA CSC
2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	CCL CAA CSC CCEC
2º-LGB2.7.1 - Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	CCL

2º-LGB2.7.2 - Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	CCL CSC CAA CSIEE
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir	
2º-LGB3.1.1 - Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	CCL CSIEE CAA
2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
2º-LGB3.1.3 - Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	CCL
2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	CCL CSC CCEC
2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	CCL CAA CSIEE
2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE
2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	CCL CD CSIEE
2º-LGB3.5.1 - Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	CCL CD CAA
2º-LGB3.5.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	CCL CSC
Bloque 4: Coñecemento da lingua	
2º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	CCL CAA
2º-LGB4.1.2 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	CCL CAA
2º-LGB4.1.3 - Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	CCL CAA
2º-LGB4.1.4 - Sinala o xénero e número de palabras dadas	CCL CAA
2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
2º-LGB4.3.1 - Recoñece a relación entre son e grafía.	CCL CAA
2º-LGB4.3.2 - Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	CCL CAA
2º-LGB4.4.1 - Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	CCL CCEC
2º-LGB4.5.1 - Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA
Bloque 5: Educación literaria	

2º-LGB5.1.1 - Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	CCCL CAA CCEC
2º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora	CCL CCEC
2º-LGB5.2.2 - Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	CCL CCEC
2º-LGB5.3.1 - Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC
2º-LGB5.4.1 - Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	CCL
2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
2º-LGB5.6.1 - Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

Estándares MATEMÁTICAS	C.C.
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas	
2º-MTB1.1.1 - Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	CMCT CCL
2º-MTB1.2.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	CMCT CAA
2º-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	CMCTCD CAA
Bloque 2: Números	
2º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 999.	CMCT CCL
2º-MTB2.1.2 - Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	CMCT CAA
2º-MTB2.1.3 - Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes	CMCT CAA
2º-MTB2.2.1 - Utiliza os números ordinais en contextos reais.	CMCT

2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	CMCT CAA CCL
2º-MTB2.2.3 - Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT
2º-MTB2.2.4 - Identifica os números pares e os impares.	CMCT
2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA
2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA
2º-MTB2.3.3 - Resolve operacións con cálculo mental.	CMCT CAA
2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	CMCT CAA
2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT CSIEE CAA
Bloque 3: Medida	
2º-MTB3.1.1 - Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	CMCT
2º-MTB3.2.1 - Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	CMCT
2º-MTB3.3.1 - Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade	CMCT
2º-MTB3.4.1 - Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	CMCT
2º-MTB3.4.2 - Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.	CMCT CAA
2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	CMCT CAA CSC
2º-MTB3.6.1 - Resolve problemas sinxelos de medida.	CMCT CAA
2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 4: Xeometría	

2º-MTB4.1.1 - Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.	CMCT
2º-MTB4.2.1 - Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	CMCT CAA
2º-MTB4.3.1 - Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	CMCT CAA
2º-MTB4.4.1 - Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.	CMCT CAA
2º-MTB4.5.1 - Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	CMCT CAA
2º-MTB4.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 5: Estatística e probabilidade	
2º-MTB5.1.1 - Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	CMCT CAA
2º-MTB5.1.2 - Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.	CMCT CAA
2º-MTB5.2.1 - Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	CMCT CAA

2. OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.

Os obxectivos que se pretenden alcanzar en Educación Primaria tomados do *Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, adáptanse ao primeiro nivel de Educación Primaria do seguinte xeito:

- a. Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- b. Iniciar en lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas
- c. Desenvolver as competencias matemáticas básicas e afianzar os procesos básicos de resolución de problemas.
- d. Consolidar a comprensión e expresión oral e escrita, as súas normas e procesos.
- e. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia.
- f. Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo.
- g. Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos.
- h. Coñecer, comprender e respectar diferentes culturas a través das súas representacións artísticas.
- i. Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais vinculados con Galicia.
- j. Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das TICs
- k. Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- l. Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

m. Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

3. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE:

5.1. Temporalización

5.2. Grao mínimo de consecución para superar a materia.

5.3. Procedementos e instrumentos de avaliación.

Neste apartado están indicados os estándares que foron traballados ao longo deste curso, nos diferentes trimestres, coas modificacións pertinentes relativas ao traballo real que se levou a cabo na aula.

Aqueles estándares marcados en vermello, que estaban única e exclusivamente temporalizados para o 3º trimestre, son aqueles sobre os que non se realizará avaliación algunha, e que polo tanto, será necesario reforzar no vindeiro curso.

Os estándares temporalizados para o 1º e 2º trimestre, son aqueles que estamos a repasar durante este período de estado de alarma, de xeito non presencial, e polo tanto, son aqueles sobre os que se fará a avaliación do curso.

En xeral, a maior parte dos estándares, ou polo menos, os imprescindibles ou prioritarios, foron traballados ao longo do período lectivo presencial, xa que moitos deles, como se observa, abranguen os tres trimestres.

Os estándares prioritarios son aqueles que están marcados na táboa con tres asteriscos, e que son, en consecuencia, os que maioritariamente determinan a cualificación do alumno ou alumna na área, en función do grao mínimo de adquisición.

Ademais do indicador mínimo de logro de cada estándar, e da temporalización trimestral, tamén se detallan na seguinte táboa, os instrumentos e procedementos de avaliación.

CIENCIAS NATURAIS

Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN
		1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación
Bloque 1: Iniciación á actividade científica					
2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 2: O ser humano e saúde					
2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	Recoñece cabeza, tronco e extremidades superiores e inferiores.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.
2º-CNB2.1.2 - Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións plásticas.
2º-CNB2.1.3 - Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.

					INSTRUMENTOS: Asemblea. Posta en común.
2º-CNB2.2.1 - Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.	Recoñece a obesidade como un problema de alimentación.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as INSTRUMENTOS: Asemblea. Posta en común.
2º-CNB2.2.2 - Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Posta en común.
2º-CNB2.3.1 - Identifica os alimentos diarios necesarios e aplica o menú semanal de merendas na escola.	Identifica os alimentos diarios necesarios e aplica o menú semanal de merendas na escola.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.
Bloque 3: Os seres vivos					
2º-CNB3.1.1 - Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.
2º-CNB3.1.2 - Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.	Identifica e describe animais e plantas do seu contorno.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.
2º-CNB3.2.1 - Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.	Nomea, a partir da observación, seres vivos do seu contorno e ten unha actitude de respecto cara eles.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións plásticas. Investigacións.
Bloque 4: Materia e enerxía					
2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.

2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	Observa e recoñece os efectos da aplicación dunha forza sobre un obxecto.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Investigacións.
2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	Observa os efectos das forzas sobre obxectos e saca conclusións.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Investigacións.
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas					
2º-CNB5.1.1 - Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.	Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Posta en común.
2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.	Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión evitando estereotipos sexistas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Investigacións.
2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.	Manexa obxectos simples de uso cotián con seguridade e evita estereotipos sexistas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CNB5.2.1 - Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.	Identifica e describe as partes dun ordenador (monitor, teclado e rato).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CNB5.2.2 - Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.

CIENCIAS SOCIAIS

Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN
		1	2	3	Instrumentos de avaliación Procedementos de avaliación
Bloque 1: Contidos comúns					
2º-CSB1.1.1 - Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CSB1.3.1 - Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.	Identifica a terminoloxía propia da área.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.

					INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 2: O mundo que nos rodea					
2º-CSB2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.	Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-CSB2.1.2 - Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de aula.
2º-CSB2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Asemblea. Investigacións.
2º-CSB2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Asemblea. Investigacións.
2º-CSB2.4.1 - Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	Nomea os elementos dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Asemblea. Investigacións.
2º-CSB2.5.1 - Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.	Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Asemblea. Investigacións.
2º-CSB2.5.2 - Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.	Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos

					alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Asemblea. Investigacións.
2º-CSB2.5.3 - Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.	Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asemblea. Diario de aula.
2º-CSB2.6.1 - Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativa destes.	Cita e identifica algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local..	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Producións orais e escritas.
2º-CSB2.7.1 - Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Investigacións.
2º-CSB2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas e orais.
Bloque 3: Vivir en sociedade					
2º-CSB3.1.1 - Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferenza entre que é unha localidade e un municipio.	Describe a organización social da contorna mais próxima e diferenza entre que é unha localidade e un municipio.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-CSB3.2.1 - Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-CSB3.3.1 - Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia	Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.

pacífica	pacífica				INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-CSB3.4.1 - Aмоса unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.	Aмоса unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-CSB3.5.1 - Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,.. propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore... propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Producións plásticas.
2º-CSB3.6.1 - Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.	Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-CSB3.7.1 - Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	X	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Investigacións.
2º-CSB3.7.2 - Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.	Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Investigacións.
2º-CSB3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-CSB3.8.2 - Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
Bloque 4: As pegadas do tempo					

2º-CSB4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Diario de aula. Asemblea.</p>
2º-CSB4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.	Coñece os instrumentos de medida do tempo e iníciase no seu manexo.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asemblea.</p>
2º-CSB4.3.1 - Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Asemblea.</p>
2º-CS4.3.2 - Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as..</p> <p>INSTRUMENTOS: Asemblea. Producións orais e escritas.</p>
2º-CSB4.4.1 - Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asemblea.</p>
2º-CSB4.5.1 - Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	Explica que é un museo			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asemblea.</p>
2º-CSB4.5.2 - Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.	Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asemblea.</p>

LINGUA CASTELÁ

Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN
		1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar					
2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	***Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións acordes ao seu nivel madurativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	***Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-LCB1.2.1 - Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	***Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel madurativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as .Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións	***Participa activamente en diversas situacións de comunicación axeitadas ao seu nivel madurativo: -	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos

orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	***Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel madurativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.4.2 - Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.5.1 - Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	***Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos.	Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.
2º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	***Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea .Investigacións.
2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido	Recoñece de forma global o contido principal dunha			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións

principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.				dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.	
2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.	
2º-LCB1.8.1 - Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.	
2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.	***Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.	
2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	***Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	***Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
Bloque 2: Comunicación escrita: ler						

2º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	***Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB2.1.2 - Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	***Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB2.2.1 - Identifica o tema dun texto sinxelo.	***Identifica o tema dun texto sinxelo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB2.2.2 - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB2.3.1 - Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.		X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-LCB2.3.2 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-LCB2.3.3 - Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	***Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-LCB2.4.1 - Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	***Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB2.4.2 - Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.

					INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB2.5.1 - Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	***Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB2.7.1 - Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB2.7.2 - Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir					
2º-LCB3.1.1 - Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios	***Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB3.1.2 - Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	***Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así	***Valora a súa propia produción escrita, así como a	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.

como a produción escrita dos seus compañeiros.	produción escrita dos seus compañeiros.				INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB3.3.1 - Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LCB3.4.1 - Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda.	Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas. Investigacións.
2º-LCB3.4.2 - Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	***Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB3.6.1 - Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Diario de aula.
Bloque 4: Coñecemento da lingua					
2º-LCB4.1.1 - Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.2.1 - Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.

					INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.
2º-LCB4.2.2 - Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	Forma palabras compostas a partir de palabras simples.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB4.2.3 - Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.3.1 - Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	***Utiliza os signos de puntuación (punto) e as normas ortográficas (maiúsculas) propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.4.1 - Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	***Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.4.2 - Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.4.3 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	****Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB4.5.1 - Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB4.6.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos,	Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos

léxicos) das linguas que coñece.	linguas que coñece.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
Bloque 5: Educación Literaria					
2º-LCB5.1.1 - Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB5.3.1 - Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	***Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LCB5.6.1 - Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.
2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.

comunicación e como recurso de lecer persoal.	como recurso de lecer persoal.				INSTRUMENTOS: Diario de clase.
---	--------------------------------	--	--	--	--------------------------------

LINGUA GALEGA

Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN
		1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar					
2º-LGB1.1.1 - Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	***Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LGB1.1.2 - Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	***Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	***Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.
2º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición breve da clase ou	***Sigue unha exposición breve da clase ou	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.

explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.				INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	***Elabora e produce textos orais significativos e sinxelos e ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
2º-LGB1.3.4 - Participa no traballo en grupo.	***Participa no traballo en grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	***Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.4.2 - Respecta as opinións da persoa que fala.	***Respecta as opinións da persoa que fala.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	***Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	***Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.

					INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.5.3 - Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.5.4 - Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.5.5 - Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.	Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	***Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.6.1 - Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.7.1 - Aмосa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	***Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	***Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das procucións dos alumnos/as.

					INSTRUMENTOS: Asemblea. Producións orais.
2º-LGB1.9.1 - Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	***Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.9.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	. ***Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Asemblea.
2º-LGB1.10.1 - Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea. Producións orais.
2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
Bloque 2: Comunicación escrita: ler					
2º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	***Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LGB2.1.2 - Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como	***Comprende informacións concretas en textos sinxelos, como invitacións, felicitacións, notas e avisos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.

invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	ou mensaxes curtas.				INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LGB2.1.3 - Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	***Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de actividades e tarefas.
2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	***Interpreta e comprende de maneira xeral a información de ilustracións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-LGB2.3.1 - Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	***Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos axeitados ao seu nivel madurativo e á súa propia experiencia infantil.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB2.3.2 - Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	***Le textos sinxelos, en voz alta., coa velocidade adecuada.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB2.3.3 - Fai lecturas dramatizadas de textos.	Fai lecturas dramatizadas de textos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB2.4.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	***Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB2.4.2 - Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.

2º-LGB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	***Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB2.6.1 - Aмоса interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	***Aмоса interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Diario de clase.
2º-LGB2.7.1 - Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB2.7.2 - Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asemblea.
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir					
2º-LGB3.1.1 - Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	***Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos axeitados ao seu nivel madurativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	***Elabora o texto, con coherencia. xeral e de xeito creativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LGB3.1.3 - Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de	Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.

exclamación e interrogación.	interrogación.				INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	Aplica as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.
2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descricións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descricións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	***Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis, anuncios, cómic.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	***Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas e escritas.
2º-LGB3.5.1 - Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.

					INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas.
2º-LGB3.5.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	***Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
Bloque 4: Coñecemento da lingua					
2º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de actividades e tarefas.
2º-LGB4.1.2 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de actividades e tarefas.
2º-LGB4.1.3 - Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de actividades e tarefas.
2º-LGB4.1.4 - Sinala o xénero e número de palabras dadas	Sinala o xénero e número de palabras dadas			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de actividades e tarefas.
2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas	Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións

ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.				dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Resolución de actividades e tarefas.
2º-LGB4.3.1 - Recoñece a relación entre son e grafía.	***Recoñece a relación entre son e grafía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB4.3.2 - Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	***Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de actividades e tarefas. Textos escritos.
2º-LGB4.4.1 - Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	*** Recoñece, de forma xeral, diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB4.5.1 - Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 5: Educación literaria					
2º-LGB5.1.1 - Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.
2º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	***Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.

2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora	***Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB5.2.2 - Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	***Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.
2º-LGB5.3.1 - Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos e orais.
2º-LGB5.4.1 - Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	***Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-LGB5.6.1 - Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultura	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asemblea. Diario de clase.

Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN
		1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación

Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas						
2º-MTB1.1.1 - Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	***Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-MTB1.2.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 2: Números						
2º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 999.	***Le, escribe e ordena números ata o 999.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB2.1.2 - Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais ata o número 99.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB2.1.3 - Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes	Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes de cero a 99.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB2.2.1 - Utiliza os números ordinais en contextos reais.	Utiliza os números ordinais do primeiro ao décimo en contextos reais.		X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.

2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB2.2.3 - Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Descompón e compón números naturais (unidades, decenas e centenas), interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB2.2.4 - Identifica os números pares e os impares.	Identifica os números pares a os impares.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	***Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta (sen levadas) e iníciase na realización de sumas e restas con levadas na resolución de problemas contextualizados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB2.3.3 - Resolve operacións con cálculo mental.	***Resolve operacións sinxelas con cálculo mental.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	***Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados de forma manipulativa.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>

2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	***Reflexiona de forma guiada sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Resolución de exercicios e problemas.</p>
Bloque 3: Medida				
2º-MTB3.1.1 - Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	Coñece e utiliza de xeito guiado, o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB3.2.1 - Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso de forma práctica.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB3.3.1 - Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade	Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade de forma práctica.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB3.4.1 - Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	Le con axuda a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB3.4.2 - Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.	Resolve problemas sinxelos da vida diaria, con apoio de materiais manipulativos, utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relacións.		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión	Coñece a función e o valor das diferentes moedas(0,50, 1 e 2 ?) e billetes do sistema monetario		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>

Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas sinxelos en situación reais como figuradas.				INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB3.6.1 - Resolve problemas sinxelos de medida.	****Resolve problemas sinxelos de medida de maneira gráfica			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	***Reflexiona, con axuda, sobre o proceso seguido na resolución de problemas, revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.		X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Resolución de exercicios e problemas.
Bloque 4: Xeometría					
2º-MTB4.1.1 - Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.	Completa figuras sinxelas partindo do seu eixe de simetría.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB4.2.1 - Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	***Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB4.3.1 - Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato, con axuda de modelos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
2º-MTB4.4.1 - Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.	Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.

2º-MTB4.5.1 - Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	Resolve oralmente, manipulativamente e con axuda, problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB4.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	****Reflexiona oralmente e manipulativamente sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto con axuda e seguindo unhas pautas establecidas.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Resolución de exercicios e problemas.</p>
Bloque 5: Estatística e probabilidade					
2º-MTB5.1.1 - Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	Rexistra e interpreta oral e manipulativamente, datos en representacións gráficas sinxelas dadas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB5.1.2 - Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.	Resolve problemas contextuais oralmente e manipulativamente nos que interveñen a lectura de gráficos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Resolución de exercicios e problemas.</p>
2º-MTB5.2.1 - Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible en situacións familiares e con axuda			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>

VALORES

Estándares	Grao mínimo para superar a área	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN
------------	---------------------------------	---	---	---	--------------------------------

	Indicador mínimo de logro	1	2	3	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa					
2º-VSCB1.1.1 - Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB1.2.1 - Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB1.2.2 - Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB1.2.3 - Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	***Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.
2º-VSCB1.2.4 - Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	***Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB1.3.1 - Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	***Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB1.3.2 - Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB1.4.2 - Toma iniciativas de actuación durante a	Toma iniciativas de actuación durante a colaboración	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.

colaboración.					INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB1.5.1 - Participa con interese na resolución de problemas escolares.	Participa con interese na resolución de problemas escolares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia.	Define e formula claramente problemas de convivencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais					
2º-VSCB2.1.1 - Expresar con claridade sentimentos e emocións.	***Expresar con claridade sentimentos e emocións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.	*** Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB2.1.3 - Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB2.2.1 - Emprega a linguaxe positiva.	***Emprega a linguaxe positiva.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB2.3.1 - Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	***Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB2.4.1 - Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB2.4.2 - Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:
2º-VSCB2.5.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Forma parte activa das dinámicas do grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.

					INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB2.5.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Diario de clase.
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais					
2º-VSCB3.1.1 - Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.2.1 - Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.2.2 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.	***Respecta as regras durante o traballo en equipo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.3.1 - Coñece e enumera as normas da aula.	***Coñece e enumera, con axuda, as normas de convivencia da aula.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.3.2 - Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.3.3 - Participa na elaboración das normas da aula	Participa na elaboración das normas da aula.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.3.4 - Respecta as normas do centro escolar.	***Respecta as normas do centro escolar.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.4.1 - Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	***Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Posta en

					común.
2º-VSCB3.4.2 - escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	Escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Posta en común.
2º-VSCB3.4.3 - Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.4.4 - Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.
2º-VSCB3.5.1 - Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.	Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.
2º-VSCB3.5.2 - Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.	Explica, con axuda, as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB3.5.3 - Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.6.1 - Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.6.2 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo	Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.7.1 - Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.	Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.
2º-VSCB3.7.2 - Razona as repercusións de determinadas	Razona as repercusións de determinadas condutas de			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos

condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	risco sobre a saúde e a calidade de vida.			alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.
2º-VSCB3.7.3 - Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.	Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.		X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.

6. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DAS MATERIAS

Máis que unha metodoloxía o que imos a concretar neste apartado é unha mirada concreta cara a infancia. E dende esta mirada, todos os elementos da programación (incluída a metodoloxía que é a que nos ocupa agora) vense afectados. Situámonos nunha educación activa onde a aprendizaxe é vivencial, baseada na experiencia e acción dos nenos e as nenas sobre o mundo e priorizando a mirada en como se da a aprendizaxe e en cales teñen que ser as condicións do ambiente e o acompañamento para que este se dea.

Esta mirada pon atención á propia cultura de infancia, a todas aquelas cousas que son propias dela e que teñen relación cos seus intereses, cos seus pensamentos e reflexións, coas súas construcións e invencións... Dende esta mirada os nenos e as nenas non só son portadores de cultura, senón que tamén son creadores de cultura propia e son capaces de modificar a nosa. Por iso, as mestras que acompañamos estes nenos e nenas estamos moi atentas as cousas que fan, aos seus intereses e a súa curiosidade e creamos espazos con materiais que lles permitan desenvolver esta cultura. Estes espazos e materiais son ricos e diversos para satisfacer continuamente a súa curiosidade e se refiren a todas as áreas que traballamos con eles e elas, atendendo así as diferentes intelixencias. Para nós a atención á diversidade é prioritaria e só pode darse a través da diversidade de propostas, materiais, espazos... Non podemos entender a atención a esta diversidade dende unha situación de todos os nenos e as nenas facendo o mesmo ao mesmo tempo. Interésanos moito observar detidamente como aprenden os nenos e nenas. E este é un proceso único que se da de moitas formas diferentes, dende camiños diversos e que require diversificar a nosa atención.

Para nós o espazo é un mestre máis que ensina e que permite que se dean unhas posibilidades concretas o outras. É o que sería dende a filosofía de Reggio Emilia o terceiro mestre/a porque nesas escolas de Italia, hai dúas mestras sempre en cada aula. Deseñamos espazos nos que haxa libre movemento, diversidade de posturas corporais dos nenos e as nenas e polo tanto, diversidade de miradas cara ao entorno. Buscamos que dentro das nosas posibilidades (cos recursos económicos que contamos) sexa un espazo o máis estético e belo posible, que convide a estar cómodo, a sentirse ben e buscar e valorar a beleza das cousas.

O tema do benestar é un pilar fundamental no noso traballo. Se non hai benestar non hai aprendizaxe ou polo menos, non unha aprendizaxe respectuosa e que naza do neno e a nena. A propia neuroeducación fala deste aspecto como prioritario para a aprendizaxe.

Temos total confianza nos nenos e nenas polo que creamos un clima de aula a través de asembleas e sobre todo a través do noso acompañamento, no que as crianzas se sintan seguras e competentes para facer propostas, usos diversos dos materiais, invencións, construcións diversas, demandas concretas por novas necesidades que xurdan... Interésanos todo aquilo que nos aportan e mostran de tal maneira que a escola pasa a ser un espazo de aprendizaxe no

que todos os membros aprenden uns de outros. Descartamos totalmente a idea de que somos as mestras as que temos o coñecemento e son as crianzas as que teñen que conseguilo. Nós estamos a disposición de aprender deles en calquera momento. Eles e elas móstrannos constantemente un ritmo máis acorde coa vida, unha conexión máis profunda co que senten, un desexo de aprender e curiosidade infinita... E cando lles damos a oportunidade de facer, e confianza nas súas posibilidades o que xurde é máxico e nos marabilla constantemente. Fainos abrir a nosa mente e liberarnos de prexuízos e limitacións absurdas.

Os nenos aprenden sobre todo facendo, en interacción con material, cos seus iguais e co adulto acompañante e por este motivo para nós é moi importante o movemento libre polos diferentes espazos, os agrupamentos que xorden dos propios nenos e as interaccións que buscan dende o seu propio interese. As crianzas tamén aprenden mirando o que fai outra persoa, que polo que sexa chama a súa atención e, por iso, permitimos que se dean estes procesos que nos parecen útiles para que haxa aprendizaxe.

Esta é unha mirada que observa e escoita atentamente aos nenos e as nenas sen xuízos para que poidan ser eles mesmos e para que poidan desenvolver ao máximo o seu potencial. Esta maneira de mirar e acompañar aos nenos e as nenas claramente inflúe na nosa relación con eles. É un acompañamento que intenta ser respectuoso e que busca constantemente que a actividade das crianzas sexa de dentro para fora, é dicir, que xurda dende o seu propio interese e que deste modo, cada neno e nena poida explorar e desenvolver a súa creatividade. Neste mesmo sentido buscamos que as crianzas tomen decisións e escollan que queren aprender, durante canto tempo, con quen, con cal material... entendendo que estes aspectos son fundamentais para a súa aprendizaxe. Dende esta forma de traballar se fomenta claramente a autonomía das crianzas e a propia autorregulación, aspecto importantísimo para o seu desenvolvemento.

Buscamos tamén respectar os tempos de cada neno e nena que lle son propios. Por iso, intentamos ofrecer sempre propostas suficientemente abertas para que cada quen as desenvolva dende o seu nivel e o seu tempo propio. Buscamos tamén os tempos lentos para que as crianzas vivan a aprendizaxe como algo positivo e que garante o seu benestar. Sen agobios, sen presas que nos leven a estresarnos e enfadarnos e a vivir a proposta sen poder desfrutala.

Para coñecer unha cousa, o neno necesita pasar polo proceso de comprendela e iso só é posible actuando sobre ela. Por iso tamén entendemos que esta aprendizaxe constrúese dende unha serie de conexións que se fan dende diferentes linguaxes e áreas. Non ten moito sentido para nós compartimentar as aprendizaxes, áreas ou linguaxes, como algo que non se relaciona entre si. Entender o mundo a través da súa complexidade e a través de vivencias diversas que se conectan entre si, dá sentido a súa realidade. Buscando todo aquilo que ten relación coa vida, todo o que ten sentido dentro do contexto do neno e

que é funcional e significativo para el. Non utilizamos libros de texto porque para nós uniformizan e descontextualizan a aprendizaxe. Buscamos constantemente a vivencia de diversas e ricas experiencias que nutran a curiosidade propia de cada neno e nena.

Unha frase que para nós ten moito sentido sería “tocar o mundo para entendelo” e dende aquí, observando moitos momentos do traballo das crianzas nos diferentes espazos que preparamos vemos como constantemente tocan materiais diversos que lles dan información sobre o mundo en xeral e sobre aprendizaxes concretos en particular. Isto obsérvase en calquera dos espazos polos que os nenos e as nenas circulan libremente. Este curso ademais consolidamos un traballo que xa comezou hai dous cursos en relación ao xogo e que ten moita relación con este aspecto de tocar o mundo para entendelo. Creamos unha aula que chamamos de “Minimundos”. Nesta aula as crianzas teñen unhas estruturas sobre as que xogan (incluíndo auga e area) con todo tipo de materiais non estruturados tipo: botóns, chapas, pedras, cunchas, cassettes, piñas, castañas, bobinas de fío, madeiras... E así moitísimo material que as nenas e os nenos exploran, clasifican, tocan, constrúen, transforman... E que claramente, permítelles facer un traballo global onde entran aspectos das matemáticas, da lingua, das ciencias, das artes plásticas. E unha provocación en toda regra a desenvolver a súa creatividade e imaxinación a través da creación de símbolos, historias e mundos imaxinados. Para nós o xogo é unha necesidade auténtica das crianzas que a escola ten que garantir e permitir. É un mecanismo biolóxico a través del cal aprenden e apreenden o mundo. Mediante o xogo poden explorar, probar tantas veces como queiran e poden elaborar todas aquelas vivencias e situacións que viven e que as veces non poden entender nese momento e precisan xogalas. É un aspecto tan importante para a infancia que xa en 1959 a Asemblea Xeran da ONU estableceu o dereito dos nenos e as nenas a xogar. E nós o contemplamos e dámoslle o lugar que lle corresponde dentro da escola.

Concrecións metodolóxicas en Matemáticas

Os diferentes aspectos das matemáticas trabállanse de maneira manipulativa e lúdica e o alumno é o protagonista activo da súa aprendizaxe. A aprendizaxe matemática como dicía María Montessori vai do concreto ao abstracto e por iso utilizamos todo tipo de material concreto coa intención que as crianzas xeren imaxes que lles axuden a ter unha idea concreta de aquilo que queremos que aprendan.

Entendendo que cada neno ten unha forma de achegarse a cada aprendizaxe e que non todos os materiais serven de igual forma para cada neno, procuramos ter diferentes materiais que permitan diferentes aproximacións e xeren diferentes imaxes. Desta forma cada neno escollerá aquel que máis se

axuste as súas necesidades. E isto irá sucedendo sobre todo a través da confianza que lle iremos transmitindo respecto as súas posibilidades e a súa evolución.

Para o traballo dos diferentes aspectos e estándares da área de matemáticas contarase tanto con material non estruturado (o espazo de Minimundos ten un gran contido matemático e conta con moitísimo material deste tipo) como material máis estruturado como material Montessori o Waldorf, xogos educativos, etc.

Concrecións metodolóxicas en Lingua Castelá e Galega.

Baseámonos nunha aprendizaxe funcional e competencial das linguas. Aínda que no primeiro trimestre é necesaria unha aprendizaxe da lectoescritura máis baseada en exercicios de discriminación fonolóxica, conciencia fonolóxica, e grafomotricidade, pretendemos que sempre haxa una motivación funcional para ler e escribir. No segundo e terceiro trimestre afianzarase esta lectoescritura, comprensión oral e escrita, así como a discriminación e conciencia fonolóxica e a grafomotricidade, a través de actividades que fomenten a súa participación de maneira experimental, lúdica e motivadora.

Un aspecto prioritario será potenciar a escritura espontánea dos nenos e as nenas a través da función social que teñen moitos textos. Evitaremos corrixir os seus escritos porque sobre todo o que queremos é que confíen en que poden facelo e en que pouco a pouco irán mellorando. Da mesma forma, é importante que todos sintan que poden escribir e aportar, cada un dende onde estea, aínda que sexa a través de debuxos porque aínda non está nunha etapa da escrita que lle permita comunicarse a través das letras ou non poida ler o que escribe. Sempre atoparemos a maneira de que cada neno poida expresarse por escrito e poida ler sentíndose competente. Podemos ler un conto interpretando os debuxos que aparecen e iso animálles a ter interese por ir avanzando nestas aprendizaxes.

Ao comezo do curso farase unha avaliación inicial para situar as crianzas na etapa da escrita que están e para observar en que momento da lectura se atopan.

Para nós será moi importante o intercambio de mensaxes entre as crianzas. Cada un deles terá un caixón co seu nome onde os demais poderán meter as mensaxes que queiran achegarlle. Cremos que esta dinámica e compartir lecturas e outros aspectos na asemblea, compartindo con todos os demais ten un potencial increíble á hora de conseguir os obxectivos desta área.

Tamén darémoslle importancia a todos eses usos funcionais da lectoescritura como comunicarse co entorno (outros cursos, outros nenos da escola ou doutras escolas...), facer notas, intervencións no entorno (patio, parques, saídas...) e un largo etcétera.

Na aula de Minimundos as crianzas tamén teñen a oportunidade de traballar moitos destes aspectos xa que xerarán moita linguaxe, moitos símbolos (un pau pode ser calquera cousa imaxinada polo neno) e moitas historias que nalgún momento poderán explicar de forma oral ao resto de compañeiros e compañeiras ou poderán concretar a través da lingua escrita.

Concrecións metodolóxicas en Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais

Tomando como punto de partida o Proxecto de Centro deste curso escolar: OS DEPORTES, os contidos de ámbalas dúas áreas, relacionaranse cos doutras áreas polo que se potenciará un enfoque globalizador e interdisciplinario que teña en conta a transversalidade da aprendizaxe baseada en competencias. Os estándares serán traballados a partir da realización de tarefas que faciliten a contextualización de aprendizaxes, proxectos, pequenas investigacións no medio, actividades de experimentación, resolución de problemas concretos, realización de debates sobre temas de actualidade (medioambientais, de saúde, biodiversidade, etc.), onde o alumnado avance no desempeño das competencias clave ao longo da etapa, elixindo en cada caso a metodoloxía axeitada en función das necesidades.

Moitos dos contidos destas áreas traballaranse tamén a través do xogo libre, espontáneo e non estruturado na aula de Minimundos.

Tamén para estas áreas será fundamental o traballo e colaboración coas familias que virán á aula a facer algunha actividade co grupo. Para nós é fundamental a presenza e a colaboración con elas. A súa presenza tamén está a través de fotografías e de pequenas ou grandes pegadas que poden deixar a través das súas visitas as reunións de nais e pais (pequenas intervencións no espazo da aula) ou pequenos agasallos ou aportacións que fagan ao grupo.

Para o deseño das aulas tamén contamos coa colaboración das familias, sobre todo de aquelas que teñen máis habilidade coas mans e que se senten comprometidas co traballo que realizamos.

Ademais o curso pasado iniciamos un Proxecto que continuamos este curso sobre Patios Vivos no que entre outras cousas e sobre todo buscamos a relación dos nenos e as nenas coa natureza a través da creación de estruturas de xogo “vivas” como un túnel de vimbio o de outras moitas feitas con materiais naturais (especialmente a madeira) descartando o plástico. Neste proxecto contamos e queremos continuar contando coa colaboración das familias

e para nós ten unha relación moi directa con estas áreas xa que hai un espazo de asemblea que se pode utilizar para facer calquera clase, onde cada vez hai máis posibilidades de xogo rico, diverso e axustado ás necesidades das crianzas, reducindo moito os conflitos e achegando a natureza aos nenos e nenas. Pode ser e é un espazo de observación directa de moitos dos aspectos e contidos que se traballan nestas áreas.

Concrecións metodolóxicas en Educación Plástica

Esta área impártese en lingua inglesa. Preténdese que oralmente sexa un estímulo constante para a familiarización do alumnado con esta lingua incorporándose a esta de forma natural, con apoio de imaxes e presentacións que faciliten a comprensión das tarefas que se van levar a cabo. Este curso as producións artísticas do alumnado xirarán en torno ao Proxecto de centro.

Pero ademais, dentro dos espazos preparados dentro da aula hai un dedicado a traballar estes aspectos e que está moi dotado de material como barro, pintura, acuarelas, pinceis, tesoiras, pegamentos, papeis de diferentes cores e tamaños... Todo a disposición dos nenos e nenas para que fagan un uso libre del dentro da aula en diferentes momentos e sempre accesible.

Tamén na aula de Minimundos é un espazo para traballar os aspectos que se refiren máis á creatividade e a combinación e usos diversos dos materiais. Neste espazo ademais deixamos unha mesa na que as crianzas poidan debuxar a súa historia ou construción e que pouco a pouco poderá ir evolucionando ata outras maneiras de representación ou expresión. Hai follas, rotuladores, tesoiras...

Metodoloxía empregada durante o estado de alarma. Vías de comunicación coas familias.

Durante este período non presencial, a comunicación coas familias efectuouse a través da aplicación Abalar móbil.

Nos primeiros quince días, enviamos documentación informando dos contidos que estabamos a traballar na aula nese momento, a fin de orientar sobre aquelas aprendizaxes que podían repasar nas súas casas, e con exemplos de propostas moi abertas que xa facíamos na aula, tipo inventar historias, escribir mensaxes, receitas, ler contos, etc.

Este tipo de propostas tiveron e teñen por obxectivo continuar o traballo que estabamos a facer na aula, tentando manter a metodoloxía de partida. E sempre dende unha perspectiva lúdica, motivadora, e que non resulte, dentro da súa medida, difícil de abordar no ámbito familiar. Para iso tamén, os vídeos ou documentos que se enviaban e envían eran e son moi didácticos e claros, a través da explicación do uso de material aberto que toda casa ten, para que a forma de achegarse ás aprendizaxes na casa, fora e sexa o máis coherente posible coa forma de traballalos na aula.

Por outra banda, o centro puxo á nosa disposición unha conta de correo co fin de manter un contacto máis directo e persoal. A partir de aí, fomos enviando cada día unha proposta aberta, susceptibles de ser adaptadas a cada neno ou nena en función das súas posibilidades, que non requirise impresión de documentos, e que se puidese transmitir por medio dunha fotografía, vídeo, etc. Aínda que, evidentemente, non pode ser a mesma, porque partimos sobre todo da necesidade de manipular moitos materiais e da relación e contacto entre os nenos e as nenas.

Tamén fixemos uso do servizo de fotocopias que puxo a disposición o Concello, para aqueles casos particulares que o precisaron, mentres non tiveron conexión a internet ou dificultades para dispoñer de medios. Tamén se enviou dende o centro, material dixital a estas familias, ademais de materiais funxibles.

De todas maneiras, observamos que a maior ou menor participación do alumnado, está estreitamente relacionada, ou ben, coa fenda dixital ou co descoñecemento do uso dos medios informáticos, ou ben, polo tempo dispoñible das familias para a atención dos nenos e nenas debido a circunstancias

persoais, laborais e familiares de cada unha, ademais do contexto económico e social da familia que inflúe decisivamente na capacidade das familias de acompañar ao neno ou nena, e nos estímulos que recibe

Aínda así, a resposta das familias ás propostas enviadas, en xeral, foi positiva, polo menos no que atinxe ás áreas da titoría.

7. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Matemáticas

- Regretas, taboleiros de operacións diversas, tangrams, rectas numéricas, balanza numérica, taboleiro de 100, cintas métricas, reloxos, moedas, billetes, corpos xeométricos...
 - Caixa de sumar y restar e caixa de transformación.
 - Material Montessori: táboa de multiplicar, tarxetas de descomposición de números...
 - Regletas.
 - Material de base 10.
 - Bloques lóxicos + tarxetas.
 - Policubos.
 - Materiais diversos de construción para o traballo da xeometría: materiais de madeira, sistema Lupo cedido durante un tempo polo CFR de Vigo...
 - Material natural e non estruturado (paus, pedras, piñas, chapas, fabas)
 - Xogos de mesa diversos en relación á numeración, á xeometría...
 - Laminas, pósters, tarxetas, cartas...
 - Programas informáticos específicos.
 - Materiais de medida: báscula, metro, recipientes para medición de líquidos...
 - Moedas e billetes.
- E un largo etcétera.

Lingua Castelá e Galega.

- Libros de lectura, libro viaxeiro, textos para dramatizacións, recursos audiovisuais, xornais, revistas, exemplares de prensa.
- Tarxetas cos nomes dos nenos e nenas.
- Abecedarios de diferentes tipos.
- Letras móbiles de diferentes tipos.
- Letras de lixa.
- Botes para enviar mensaxes.
- Caixa de sons.
- Botes de palabras.
- Regra para debuxar letras.
- Tarxetas para asociar imaxe e palabra.
- Programas informáticos específicos.

Ciencias Naturais e Ciencias Sociais.

- Libros de lectura e consulta.
- Aula de Minimundos (materiais non estruturados e construción)
- Globo terráqueo e mapamundi.
- Materiais diversos para experimentos.
- Insectos diversos para observar.
- Esqueleto.
- Tarxetas tipo Montessori.
- Obxectos diversos de óptica ou outros que alimenten a curiosidade dos nenos e as nenas: calidoscopios, ollos de mosca...
- Recursos audiovisuais.

- Xogos educativos.
- Programas informáticos específicos.
- E un largo etcétera.

8. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

8.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Tendo en conta a **ORDE do 9 de xuño de 2016**, pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, a avaliación ten como finalidades a valoración dos procesos e dos resultados de aprendizaxe do alumnado e o exercicio da práctica docente. A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas e na adquisición das competencias clave e considérase integrada no proceso de ensino e aprendizaxe e na actividade ordinaria da aula, converténdose nun referente tanto para valorar o progreso do alumnado como a mellora continua do proceso educativo e punto de referencia para a adopción das medidas de atención á diversidade.

Polo tanto, os referentes para avaliar serán:

- ✓ O grao de adquisición dos estándares de aprendizaxe definidos en cada área e, concretados a través dos indicadores de logro.
- ✓ O grao de consecución dos estándares de aprendizaxe das distintas áreas relacionadas coas competencias básicas.

A avaliación será realizada en tres momentos:

1ª Ao comezar farase unha **avaliación inicial** como función diagnóstica, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión axeitada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave

2ª Ó longo do curso, como función formativa, farase a **avaliación continua** revisando o nivel de consecución dos estándares marcados na programación e analizando datos de toda índole (procedementos utilizados, metodoloxía, reforzos necesarios...) a través de tres sesións de avaliación, unha por cada trimestre.

3ª A avaliación **final**, ao rematar o curso, en que valorará o grao de consecución dos estándares de aprendizaxe, tendo en conta os indicadores de logro. Aquí a información acumulada anteriormente axudará a tomar decisións sobre a promoción do alumnado, os cambios que serán necesarios introducir no proceso educativo, a orientación á familia, etc.

Os diferentes **procedementos** e **instrumentos** que se empregarán, para obter unha nota para cada alumno ou alumna, están recollidos nesta programación. Cada estándar ten asociado o procedemento e instrumento de avaliación máis axeitado ás características do contido e competencia a avaliar. *(Ver táboa do punto 5 desta programación).*

Debido á situación provocada polo Covid-19 e que fai que non haxa clases presenciais dende antes de acabar o 2º trimestre, a avaliación e cualificación deste 3º trimestre realizarase sobre as aprendizaxes presenciais desenvolvidas durante o 1º e 2º trimestre de curso.

As actividades de repaso e reforzo realizadas dende a declaración do estado de alarma polo **Real Decreto 463/2020** consideraranse sempre e cando beneficien ao alumnado.

8.1. CRITERIOS CUALIFICACIÓN

Os **criterios de cualificación** son os que a continuación se especifican nas seguintes porcentaxes:

Criterios de cualificación	Porcentaxe
Traballo diario de clase: autonomía persoal, creatividade, resolución de problemas, realización das tarefas.	40%

Actitude: Interese, participación, colaboración, esforzo.	40 %
Valoración de contidos	20%

8.2. CRITERIOS PROMOCIÓN

En relación á **promoción** do alumno ou alumna, o equipo docente, decidirá sobre a mesma, tendo en conta os criterios de avaliación, e tomando especialmente a consideración e o criterio da persoa titora.

A repetición considerarase unha medida de carácter excepcional, e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

Por regra xeral, tomaremos como referente para decidir sobre a promoción ou non, o grao mínimo de consecución dos estándares prioritarios marcados nas áreas instrumentais (indicador mínimo de logro), así como o nivel de desenvolvemento das competencias clave vinculadas con estas áreas.

Ademais, tamén se terán en conta outros aspectos, como o nivel madurativo, a integración social, os posibles danos emocionais, etc.

Estándares prioritarios das áreas instrumentais (indicador mínimo de logro):

Áreas de linguas

- ✓ Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións acordes ao seu nivel madurativo.
- ✓ Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.
- ✓ Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes

- ✓ Participa activamente en diversas situacións de comunicación axeitadas ao seu nivel madurativo: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.
- ✓ Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel madurativo.
- ✓ Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social
- ✓ Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.
- ✓ Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas
- ✓ Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
- ✓ Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.
- ✓ Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.
- ✓ Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.
- ✓ Identifica o tema dun texto sinxelo
- ✓ Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.
- ✓ Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria
- ✓ Coida, conserva e organiza os seus libros.
- ✓ Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios
- ✓ Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.
- ✓ Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
- ✓ Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.
- ✓ Utiliza os signos de puntuación (punto) e as normas ortográficas (maiúsculas) propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.
- ✓ Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
- ✓ Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
- ✓ Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.

Área de Matemáticas

- ✓ Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.
- ✓ Le, escribe e ordena números ata o 999.
- ✓ Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta (sen levadas) e iníciase na realización de sumas e restas con levadas na resolución de problemas contextualizados.
- ✓ Resolve operacións sinxelas con cálculo mental.
- ✓ Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados de forma manipulativa.
- ✓ Reflexiona de forma guiada sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.
- ✓ Reflexiona, con axuda, sobre o proceso seguido na resolución de problemas, revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.
- ✓ Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.
- ✓ Reflexiona oralmente e manipulativamente sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto con axuda e seguindo unhas pautas establecidas.

9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

AVALIACIÓN DO PROCESO	SÍ	NON	OBSERVACIÓNS
Actividades contextualizadas			
Actividades motivadoras			
Atención a diversidade de alumnos			
Adecuación de agrupamentos			

Adecuación de tempos			
Adecuación de recursos			
Uso de TICs			
Aspectos que se deben mellorar			
Aspectos a incorporar			

10. DISEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS

Tal e como recolle a *Orde do 9 de Xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa Educación Primaria no Comunidade Autónoma de Galicia*, durante o primeiro mes de cada curso escolar a persoa titora realizará unha **avaliación inicial**.

A intención desta Avaliación Inicial, é a de proporcionar ao Centro, ao titor/a e ao equipo docente, un instrumento de avaliación das capacidades e coñecementos con que conta o alumnado que se incorpora a este curso de Primaria, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave.

É importante ter en conta que o carácter continuo da avaliación é consecuencia do concepto de avaliación inicial, avaliación procesual e avaliación final como procesos imprescindibles e complementarios, destacando que, en realidade, cada avaliación final é tamén unha avaliación inicial que indica onde se poñerán os maiores esforzos no seguinte proceso.

Por iso, a través da avaliación, que terá carácter continuo e formativo, o profesorado recollerá a información de maneira permanente acerca da metodoloxía de ensino e da aprendizaxe dos seus alumnos con especial atención ao grao de adquisición dos estándares de aprendizaxe avaliábeles.

Os Obxectivos que se pretenden son:

- a) Detectar as características que unha aula ou a maioría dos seus alumnos teñen ao comezar o curso nos contidos das distintas áreas.

- b) Saber que alumnos teñen dificultades de aprendizaxe dende principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo adaptado ás súas necesidades.
- c) Coñecer as peculiaridades de todo un curso, para implantar programas preventivos e diminuír os problemas de aprendizaxe.
- d) Informar aos pais e nais sobre a situación inicial dos seus fillos para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Adoptar medidas de Atención á Diversidade.
- f) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos na etapa de educación infantil cos que se necesitan ao comezo da etapa primaria.

As recomendacións para o seu desenvolvemento son

A avaliación inicial debe recabar a información que se deriva do curso anterior. Dita información deberá basearse, polo menos, en:

1. **Acta de asistencia a avaliación final do curso anterior**, tendo en conta os acordos tomados.
2. **Acta de avaliación final de áreas** (resultados académicos do grupo clase do curso anterior).
3. **Informes individuais de áreas** baseados na adquisición dos estándares imprescindibles do curso anterior.
4. **Informes** elaborados para aqueles alumnos que asisten a **PT e AL**.
5. Calquera outra información transmitida pola familia, Departamento de Orientación...

A información extraída da avaliación inicial deberá ser do **grupo-clase** en xeral e do **alumnado** en particular.

O deseño da avaliación inicial:

Estará fundamentada, nos estándares imprescindibles ou prioritarios das áreas do curso anterior.

Os instrumentos de avaliación que se utilizarán para levar a cabo a avaliación inicial serán:

- Listas de control

- Escalas de observación
- Análise de producións orais e escritas

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Prestarase especial atención ao alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo (NEAE), é dicir, ao alumnos que segundo o *Capítulo I, artículo 71 da Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio de Educación tras a modificación da Lei Orgánica 8/2013 do 9 de febreiro para a Mellora da Calidade Educativa*, son os que: “que requiren dunha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, TDAH, polas súas altas capacidades intelectuais, por incorporación tardía ao sistema educativo, ou por condicións persoais ou de historia escolar”.

Polo tanto, conxuntamente entre a titora e o Departamento de Orientación acordaranse unha serie de medidas de atención á diversidade para o alumnado. Seguindo o *Decreto 229/2011, de 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación*, enténdense por medidas de atención á diversidade aquelas actuacións, estratexias e programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado. Estas medidas se clasifican en ordinarias e extraordinarias.

A identificación e valoración do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e, de ser o caso, a intervención educativa derivada desa valoración, realizarase da forma o máis temperá posible. Así adoptaremos as medidas necesarias para facer realidade esa identificación, valoración e intervención.

Con carácter xeral, os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e poderán ser tanto **organizativos** como **curriculares**. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario ou as adaptacións do currículo.

Tendo en conta as necesidades deste grupo de alumnos, as medidas que tomaremos en principio serán as seguintes:

MEDIDAS ORDINARIAS	
Organizativas	Curriculares
Materiais e recursos didácticos diferenciados, diversificados e manipulativos. Organización dos tempos de traballo en agrupamentos diversos para desenvolver as diferentes capacidades. Profesorado de dispoñibilidade horaria para horas de apoio dentro da aula.	O alumnado está distribuído en grupos de traballo cooperativo. Ensinanza titorizada, alumno guía, e axuda entre iguais. Adaptación dos instrumentos e procedementos de avaliación. Adaptación de materiais: manipulativos e visuais.

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS	
Organizativas	Curriculares
Apoio das especialistas de PT e AL.	Non hai.

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Debemos sinalar, en primeiro lugar, que as actividades Complementarias e Extraescolares que realizaremos ao longo do presente curso 2018-2019, estarán recollidas na PXA. Teremos en conta as conmemoracións que veñen recollidas na orde **ORDE do 28 de maio de 2018 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2018/19, nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.**

A selección e organización das actividades complementarias deste curso acordadas no nivel son.

Primeiro Trimestre: Actividade de piragüismo en Vilaboa con monitores.

Segundo Trimestre: Subida ao Monte da Peneda.

Terceiro Trimestre: Praia de Cesantes.

Fin de curso: Saída a o parque de aventuras de Marín e o parque dos sentidos ou similar. Aínda temos que acabar de concretar.

Todos os venres do curso: Obradoiros interniveis.

Ademais farase unha actividade de “Danzas do Mundo” con Lena Ullrich sen concretar o momento en que se fará.

E unha vez ao mes aproximadamente iríamos ao Parque de Loureiro que está preto da escola e que permite traballar coas crianzas moitos aspectos, entre outros moitos referido co Coñecemento da Contorna máis próxima.

13. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

Dende unha perspectiva ampla, a avaliación da propia programación podería presentar tres momentos diferenciados:

- a. A comprobación de que a planificación se fixo correctamente e se concretaron as unidades de programación con todos os elementos curriculares prescritivos incluídos.
- b. O segundo momento alude á reorientación continua derivada da aplicación na aula da programación didáctica.

O docente, en coordinación co equipo didáctico, e dentro dos órganos de coordinación docente, analizará a adecuación da programación didáctica ao contexto específico do grupo-clase. A partir de devandita análise estableceranse as medidas de mellora que se consideren oportunas. As opinións do

alumnado a través das súas autoavaliacións ou as postas en común son tamén unha referencia importante para unha valoración máis participativa e compartida do proceso de ensino e aprendizaxe.

- c. Por último, tras a aplicación total da programación, cando se teña unha mellor perspectiva completárase cos resultados das avaliacións interna e externa do alumnado.

A conxunción dos tres momentos xera suficiente información fiable e válida para emitir xuízos de valor que dean soporte á función formativa da avaliación, e permitan , se fose necesario, reconducir, e mellorar as programacións, os seus procesos de aplicación e os resultados da súa posta en marcha.

ASPECTOS SUSCEPTIBLES DE ANALIZAR COMO PARTE DA REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	0	1	2	3	4
Organizáronse e secuenciáronse os estándares de aprendizaxe avaliábeis en relación á programación nos tres trimestres					
Definíronse os indicadores de logro vinculados aos estándares de aprendizaxe					
Determináronse os estándares de aprendizaxe imprescindibles					
Asociáronse os estándares de aprendizaxe avaliábeis, os instrumentos de avaliación e indicadores de logro.					
Deseñouse a avaliación inicial e definíronse as consecuencias dos seus resultados					
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Tivéronse en conta co grupo específico de alumnos medidas xerais de intervención educativa					
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Contempláronse as medidas específicas de intervención educativa propostas para os alumnos con necesidade específica de apoio educativo.					
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Realizouse adaptación curricular de áreas ou materias aos alumnos que tivesen autorizada dita medida específica extraordinaria.					

Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Realizouse enriquecemento curricular de áreas ou materias aos alumnos que tivesen autorizada dita medida específica extraordinaria					
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación ao alumnado vinculados aos estándares de aprendizaxe.					
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación propostos ao alumnado.					
Preséntanse desde a área estratexias para a animación á lectura e o desenvolvemento da comprensión e expresión oral e escrita					
Consideración de medidas para incorporar as TIC aos procesos de ensino e aprendizaxe					
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada no equipo didáctico a nivel de organización, recursos didácticos, agrupamento do alumnado, etc.					
Vinculación das unidades de programación con situacións reais, significativas, funcionais e motivantes para o alumnado					
Identifícase en cada instrumento de avaliación a súa vinculación cos estándares de aprendizaxe					
Relaciónanse procedementos e instrumentos de avaliación variados					
Os estándares imprescindibles están identificados en diferentes unidades de programación e instrumentos de avaliación diversos.					
Información ás familias e ao alumnado dos estándares de aprendizaxe, criterios, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación e estándares imprescindibles					
Realizouse unha análise dos recursos didácticos para o alumnado					
Coordinación entre o equipo docente mediante reunións periódicas					
Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas					
Tratamento preciso dos temas transversais nas diferentes unidades de programación.					
Actividades extraescolares e complementarias					

